

Практична робота № 3

Тема: Робота зі списками та рядками на мові Python.

Мета: Повторити методи роботи зі списками та рядками на мові Python. Отримати практичні навички використання функцій та методів обробки спискових та рядкових даних.

Література:

Васильєв О.М. Програмування мовою Python – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. – 504с. стор. 227-234, 282-298

Зміст роботи:

У звіті відобразити завдання, код, результат.

Результати роботи кожного завдання мають виводитись на екран з текстовими поясненнями.

Завдання 1.

Створіть список з шести цілих чисел. Додайте у створений список число -5 розмістивши його на другу позицію у списку.

Знайдіть мінімальний та максимальний елемент списку.

До отриманого списку додайте елемент у вигляді списку [1,2,3] починаючи з третього елемента.

В кінці списку додайте новий елемент в якому відобразіть ваше прізвище та ім'я.

Визначте кількість елементів списку.

Результати виведіть на екран.

Завдання 2.

На складі зберігається 20 видів товарів. До списку С занесено назву товару, до списку А занесено кількість одиниць кожного товару, до списку В - ціни цих товарів. Обчисліть загальну вартість товарів на складі та середню ціну. Визначте якого товару найбільше на складі.

Завдання 3.

Дано рядок на англійській мові, що містить текст (більше 50 слів). Написати програму для підрахунку приголосних літер в тексті. Програма має бути нечутлива до регістру.

Завдання 4.

Створити список із 20 слів. Деякі слова мають повторюватися декілька раз.

Визначити скільки раз зустрічається кожен елемент списку.

Вивести на екран у вигляді вертикального списку, кожен рядок якого містить по два слова.

Створити новий список в якому не будуть повторюватися елементи.

Результати виведіть на екран.

Завдання 5.

Створіть текстову змінну в якій напишіть коротку інформацію про себе (10 речень). Підрахуйте кількість символів «а» у тексті.

Виведіть на екран створений рядок розміщуючи по одному реченню у екранному рядку.

Завдання 6.

Створіть текстову змінну `str` в яку запишіть своє ім'я, групу в якій навчаєтесь, спеціальність. З створеного рядка виведіть на екран тільки назву групи. В рядку `str` замініть своє ім'я на прізвище і виведіть змінений рядок на екран.

Виконайте розподіл рядка по пробілу та обчисліть кількість слів у вашому рядку.

Завдання 7.

Створіть довільний список та перетворіть його на рядок використовуючи роздільник на власний розсуд.

Проілюструйте кодом твердження: «Замість списку в метод `join` можна передати простий рядок, тоді роздільник вставлятиметься між символами цього рядка.»

Завдання 8.

Дано рядок на англійській мові, що містить текст (більше 100 слів).

Написати програму, що повертає список слів з великої букви всередині речень. Перше слово кожного речення необхідно пропустити.

Методичні рекомендації

Для звернення до елементів списку треба використовувати індекси, які представляють номер елемента в списку. Індекси починаються з нуля. Тобто другий елемент буде мати індекс 1. Для звернення до елементів з кінця можна

використовувати негативні індекси, починаючи з -1. Тобто у останнього елемента буде індекс -1, у передостаннього - -2 і так далі.

```
numbers = [1, 2, 3, 4, 5]
print (numbers [0]) # 1
print (numbers [2]) # 3
print (numbers [-3]) # 3
numbers [0] = 125 # змінюємо перший елемент списку
print (numbers [0]) # 125
```

Якщо необхідно створити список, в якому повторюється одне і те ж значення кілька разів, то можна використовувати символ зірочки *. Наприклад, визначимо список з шести п'ятірок:

```
numbers = [5] * 6 # [5, 5, 5, 5, 5, 5]
print (numbers)
```

Щоб додати елемент застосовуються методи

append () – додає елемент в кінець списку,
insert() – додає елемент у вказану позицію,
extend() – додає групу елементів в кінець списку.

Для видалення - методи

remove () - вилучає елемент з певним значенням,
pop () – вилучає елемент за індексом,
clear () – видаляє всі елементи зі списку.

range (end): створюється набір чисел від 0 до числа end

Крім того, якщо нам необхідний послідовний список чисел, то для його створення зручно використовувати функцію **range()**, яка має три форми:

range (start, end): створюється набір чисел від числа start до числа end

range (start, end, step): створюється набір чисел від числа start до числа end з кроком step

```
numbers = list(range(10))
print(numbers) # [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
numbers = list(range(2, 10))
print(numbers) # [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
numbers = list(range(10, 2, -2))
print(numbers) # [10, 8, 6, 4]
```

Для сортування за зростанням застосовується метод **sort ()**:

```
users = ["Tom", "Bob", "Alice", "Sam", "Bill"]
```

Якщо необхідно відсортувати дані в зворотному порядку, то ми можемо після сортування застосувати метод `reverse ()`:

```
users.sort()
print(users) # ["Alice", "Bill", "Bob", "Sam", "Tom"]
```

Вбудовані функції Python `min ()` і `max ()` дозволяють знайти мінімальне і максимальне значення відповідно:

```
numbers = [9, 21, 12, 1, 3, 15, 18]

print(min(numbers)) # 1
print(max(numbers)) # 21
```

!!!!!! При виклику методів необхідно пам'ятати, що рядки в Python відносяться до категорії незмінних послідовностей, тобто всі функції і методи можуть лише створювати новий рядок.

Службові символи (екрановані послідовності)

```
\\ # \
\' #'
\" #"
\0 # символ Null (не є ознакою кінця рядка)
\a # код дзвінка
\b # повернення (Backspace)
\f # ознака кінця сторінки
\n # ознака кінця рядка
\r # повернення каретки
\t # горизонтальна табуляція
\v # вертикальна табуляція
```

Оператори для роботи з рядками.

Оператор (операція)	Використання в програмі	пояснення
+	<code>s1+s2</code>	Конкатенация
*	<code>s*2</code>	Повторение
[]	<code>s[i]</code>	Обращение к символу строки <code>s</code> по индексу <code>i</code>
[:]	<code>s[i:j]</code>	Вытягивание подстроки из позиции <code>i</code> до позиции <code>j</code>

Для пошуку підрядка в рядку в Python застосовується метод **find ()**, який повертає індекс першого входження підрядка в рядок і має три форми:

`find (str)`: пошук підрядка `str` ведеться з початку рядка до її кінця

`find (str, start)`: параметр `start` задає початковий індекс, з якого буде проводитися пошук

`find (str, start, end)`: параметр `end` задає кінцевий індекс, до якого буде йти пошук

Якщо підрядок не знайдено, метод повертає `-1`:

```
d=sp.find("два")
print(sp[39:50])
```

Для заміни в рядку однієї підрядка на іншу застосовується метод **replace ()**:

`replace (old, new)`: замінює підрядок `old` на `new`

`replace (old, new, num)`: параметр `num` вказує, скільки входжень підрядка `old` треба замінити на `new`

Метод **split ()** розбиває рядок на список підрядків в залежності від роздільника. Як роздільник може виступати будь-який символ або послідовність символів. Даний метод має такі форми:

`split ()`: як роздільник використовується пропуск

`split (delimiter)`: як роздільник використовується `delimiter`

`split (delimiter, num)`: параметр `num` вказує, скільки входжень `delimiter` використовується для поділу. Частина, що залишилася рядка додається в список без поділу на підрядка.

Для перетворення списку в рядок та з'єднання рядків використовується метод **join ()**: він об'єднує список рядків. Причому поточний рядок, у якій викликається даний метод, використовується як роздільник:

```
sentence = "-".join(words)
```

```
ince = "|".join(words)
```

Замість списку в метод `join` можна передати простий рядок, тоді роздільник вставлятиметься між символами цього рядка:

```
word = "hello"
```

```
joined_word = "|".join(word)
```

```
print(joined_word) # h|e|l|l|o
```

Контрольні запитання.

1. Дайте визначення списку, рядку.
2. Поясніть в чому полягає відмінність рядків та списків.

3. Як здійснити доступ до елементів рядка, списку?
4. Назвіть та поясніть методи роботи зі списками.
5. Назвіть та поясніть методи роботи з рядками.
6. Які операції можна виконувати над рядками ?